

Gölna vármegye

Dombóvári járás
Újdombovár (125) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Újdombovár

nagy község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

Magyar Eszterházy Hírbizomány
püszkölésből alakult n. m. szomsz. község.
A hírbizomány 1818-ban 200 kat. lakosú és
vasúttal 450 m-és társaságok által ki-
épített 591 házhelyet, ebből 20 házhely köz-
életre van fenntartva. Addig létezett 282
házhely. Települték Dombóvárral és a szomsz-
os községekkel jöttek.

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Terület változás 1871 óta nem történt.

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

A dombóvári n. kath. plébánia körében
szentül: "Máshonnan és Fűstől puszták egykor sűrű-
lő plébániák voltak, azonban a község beolvas-
tása helyesen elpusztultak". -

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

Mezővárosi jellegű község jelleggel. -

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

Mezővárosi jellegű szervezeti változás nem fordult elő. -

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek (a köztudomás vagy monografiák szerint).

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

Dombóvár, Kapt, Kárpáti, Szekes, Kocska, Gyúljai, Kúrd, Diébróti községek között 3 km. állagvó helységeiben. Síks, részben melles dombos, erdős. A Kárpáti asaltoma és Kúrd vízfolyás mellett helyen. Kúrd monaras is 1/2 - 3 km. mély vízreszítés.

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

36.023 - kat. hold (birtokcivak adatai alapján).
 21416 k. hold szántó, 3205 k. hold rét (kaszáló),
 28 k. hold szőlő (beültetett), 4072 k. hold legelő,
 6015 k. hold erdő, 2 k. hold nádas,
 1184 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

A család kinnbólas merül.

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a területük?

Nincsenek.

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily területük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

Nincsenek.

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

5254 lélek.

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

5060 r. kath., 5 g. kath., 96 ref.,
 80 ág. h. ev., 13 izr., — egyéb
 5177 magyar, 65 német, — tót,
 — rutén, — oláh, — horvát,
 12 egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

A család kinnbólas merül.

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

Földművelés.

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A család kinnbólas merül.

A községben levő állami és más középületek.

/

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)

Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrs és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Bíró, Törvény- (másod-) bíró - 10 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok, Közgyám 1.

2 jegyző, segédjegyző, 1 orvos
..... állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

1. -
..... - 1 kúrbíró (küldőnc), - 3 bába,

..... éjjeli őr és gazdasági alkalmazott.

..... km.

20 virilista, 20 választott tag, 6 pót tag

..... A község 1. - választókerületet alkot.

Nincs.

Ireknyárd - 65 km.

Doubosvár - 2 km.

Doubosvár - 2 km.

Doubosvár - 2 km.

Doubosvár 2 km.

Van, tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs.

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: $\frac{1}{2}$ km.
- Hány magánorvos lakik a községben: $\frac{1}{2}$
- Községi bábák száma: - 3. -
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: $\frac{1}{2}$ km.
- Okleveles magánbábák száma: $\frac{1}{2}$
- Legközelebbi gyógyszerár hol van és milyen távol? Doubovár 2 - km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Kaposvár 30 - km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény? (Árvaház, gyermekmenhely telep) - Van - szegényház - Nincs.
9. A gondozott szegények száma: - intézeti ápolásban, - magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? - 12 - gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze? Jó kútvizek -
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó. Nincsenek ártezi kútak magánbirtoksukon
- Van-e csatornázása? Nincsen.
11. Korcsmák és vendéglők száma? 8 korcsma, 1 vendéglő, - kávéház.
- Van-e szálloda, fogadó és hány? 1 szálloda.
- Van-e községben közfürdő? Igen a H. Á. V. alkalmasságot részére, Nincsen.
12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? $\frac{1}{2}$
- A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? $\frac{1}{2}$

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Szekszárd 65 km.
- Kir. járásbírószék székhelye és távolsága: Doubovár 2 - km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Szekszárd 65 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Doubovár 2 - km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Doubovár 2 - km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 74 - km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeli isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

Állami elemi : 2 Kálvária 4 Laueró,
 Katol. elemi : 11 " 11 "
 Magyar nyelv " 1 " 1 "
 Magyar nyelv polgári : 4 " 4 "

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma :

/

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

/

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

Községi Levente egyesület 10 pászalai alorlátlyal.

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Szekszárd - 65 - km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

A család kinnulalás szerint.

A pápai r. kath. püspökséghez.

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

Derecskán 2 Km.

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

Nincsen.

8. Az egyházi adózás rendszere. Felékezetek szerint: (párber és egyénekenként időről-időre kivett adó stb.)

R. kath. párber, ref. és ág. h. ev. egyéneknek időről-időre kivett adó. -

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

/

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Nincsen.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

/

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

Elesett hősök emléke: Korbány Alsóleperd és Farkány püspökségben.

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Nincsen.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

M. H. F. állások körének.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

Dorogváros - Győrmezői megyei út, mely a községen végig vezet. -

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

A főúti, pári, hajói és egyéb vasúti vasúti vonalak állomásai és marha rakodóhelyei.
Gazdasági kisvasutak: Korbánc p. - Újtelek 12 km
Sisak p. - " 5 km
Felsőpály p. - Óbalud p. 6 km
Győrúj - Óbalud p. 2 km

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirda, távbeszélő állomása?

✓
Nem

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

✓

Községi (közúti) utak hossza?

- 55 - km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

A községben 32.000 holdból
11 gazdaság 1000 holdon felül
4 " 500-1000 hold körül.
1-10 holdas parcellákban körülbelül
3500 hold vállalkozó föld is. Kisbirtok a
szomszédos községek lakosságának.
mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Közgyűlési tanácsok.

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Nincsen.

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

✓
Nincsen.

Van-e legelő-rendtartás?

Nincsen.

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Székelyvár. 65 km.

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Nincsen.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nincsen.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

✓

Be van-e ültetve?

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Kaposszalerna társaság. székh.
Kapossvár 30 km. -

Székesfehérvár

km.

890

ló,

4638

szarvasmarha,

9476

sertés,

9504

juh

Döbrököz ^{11.95} 11.95 km. és Szekes. 18 -

km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányatizem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Doubovár 2 km.

Doubovárhoz.

Kincsesnek.

Szekszárd -

6 malom üzem.

"Haugya" és "Ulov. Kouszinn" -
2 szőlő, 1 kovás, 4 cipő, 1 bogár, 1 pék, 2 hentes.

Kincses

1. Kincses bányász	Haugymalom	40 munkás	320 lóerő.
2. " " "	Téglagyár	25 " "	gőzű.
3. " " "	Szappan	8 " "	10 lóerő.
4. Döry Gyimölés	Kouzevgyár	40 " "	96 " "
5. Tűszarvak és hűlő r. t.		24 " "	19 " "
6. 500. Á. T. Halpalatkozótelep		150 " "	500 " "

Székesfehérvár -

km.

Szekszárd - 65

km.

Háziipar nem folyik.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

*Érsevárosi kórház: 22 szobával, 4 kószobával,
6 melléképítmény.*

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

/

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdonában-e (csak székhely községben tölthető ki)?

/

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

..... kat. hold szántó és rét,
..... legelő, kat. hold erdő,
egyéb.....

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

/

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedéstí.

*A vagyonszállás feltételéből
15 hold hold juttatva.*

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

/

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

/

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

/

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó 136.467 K 17 f. Házadó 2524 K
08 f. Ált. kereseti adó 10.182 K 70 f. Tár-
sulati adó K f. Vagyon- és jöv.
adó 2903 K 12709 K 50 f. }

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

*48932 K. 64 f. községi palota, 14999 K. 02 f. községi hal. üledék,
16958 K. községi vállalkozás.*

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

*A most kialakuló falu településének útra rendezés, kórház, iskola,
kórház építés.*

Ujdombóvár 1925. November 20.

A község pecsétjének lenyomata:

Stelló Gyula
Községi (Községi) jegyző.